

ÜLKEMİZDE İSG UYGULAMALARI

ESKİ VE YENİ YAKLAŞIM DURUM TESPİTİ;

İSG YAKLAŞIMI

1980 yılların sonlarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili anlayışta ve uygulamalarda büyük değişimler yaşanmıştır.

Tespit bazlı **REAKTİF** olan,
sınırlı sayıda çalışanın katılımını sağlayan,
sınırlı bilgilendirme ve eğitim içeren,
iş sağlığı ve güvenliği konusunda uzman
katılımı sağlamayan anlayış değişmiş,

İSG YAKLAŞIMI

Yerini risk bazlı **PROAKTİF** olan,
her konuda geniş çalışan katılımını
sağlayan,
her konuda çalışanı bilgilendirme gerektiren,
programlı,
nitelikli belgelendirilmiş eğitim içeren,
sertifikalı geniş uzman desteği kullanımını
sağlayan bir anlayışa bırakmıştır.

ESKİ YAKLAŞIM DİREKTİFLERİ

- Olmuş olan olayla uğraşır
- Tazmin eden yaklaşım içerir
- Güvensiz koşulları ihmal eder

**REAKTİF
YAKLAŞIM**

İSG UYGULAMALARI

Ülkemizde İSG Uygulamaları,
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
Eksenli,
Teftiş, Denetim ve İzleme ağırlıklı olarak
yürütülmektedir.

İSG FAALİYETLERİ TEFTİŞ VE MÜFETTİŞ İLE ÖZDEŞLEŞMİŞ DURUMDADIR.

Yani, İSG faaliyetlerinin merkezinde;
İş teftiş biriminin bulunduğunu
söylemek mümkündür.

İŞ TEFTİŞ UYGULAMASI

- Program hazırlama; Yıllık planların hazırlanması ardından, aylık planların hazırlanarak müfettişe verilmesi,
- İşyeri ziyaretleri; Genel teftiş, işletme belgesi incelemesi, iş kazası ve meslek hastalığı incelemesi,
- Mevzuata bağlı ön tehlike belirlemesi ve tedbir önerme,

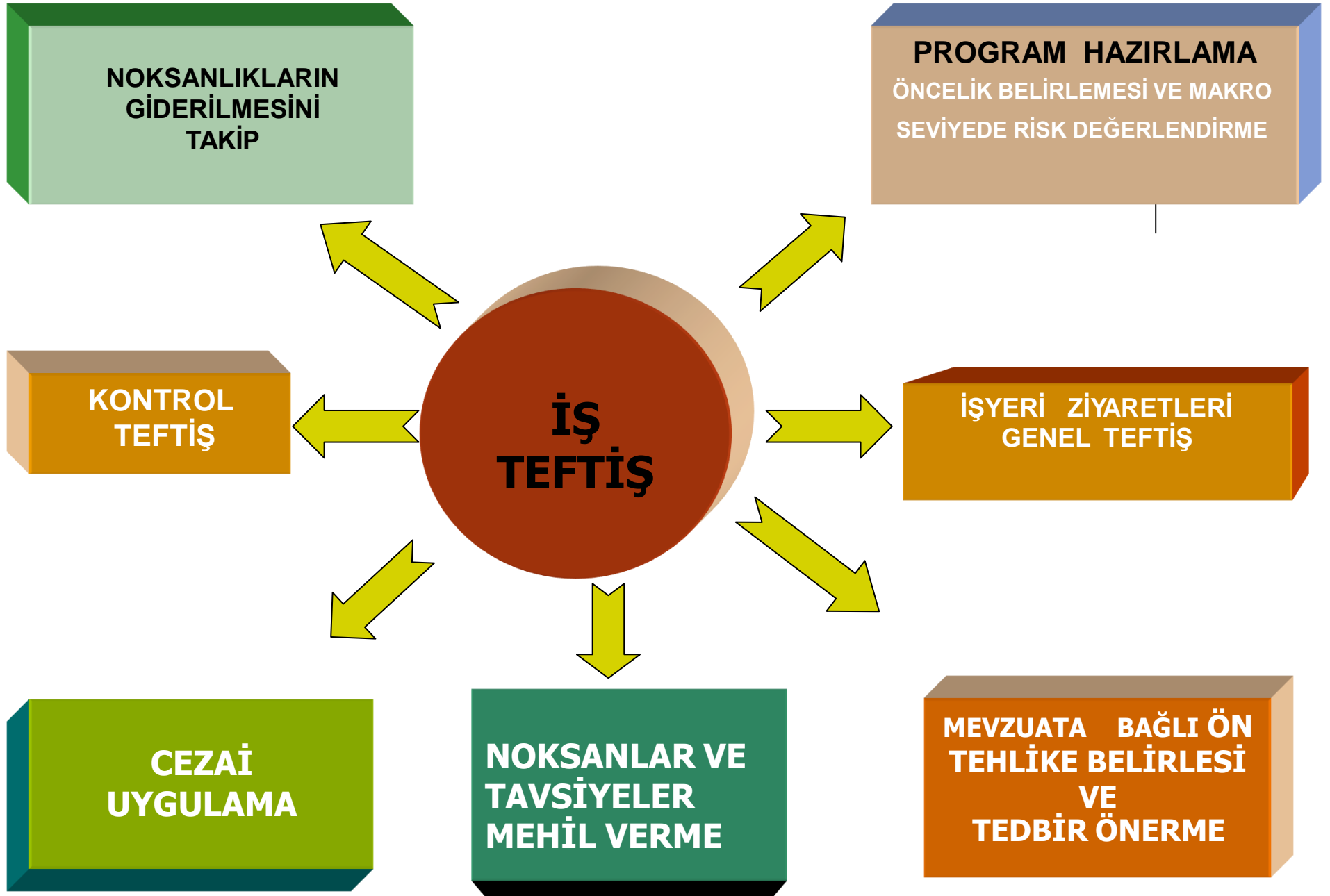
İŞ TEFTİŞ UYGULAMASI

- Noksanlıkların tespiti ve tavsiyelerde bulunma gerekli hallerde mehil verme,
- Gerekli hallerde idari para cezalarının uygulanması,
- Genel teftişte tespit edilen hususlar ile ilgili kontrol teftişlerin yapılması,

Noksanlıkların giderilmesini takiben tekrar programa alınarak işyerinin izlenmesi,

YENİ YAKLAŞIM DİREKTİFLERİ

- Risk değerlendirmesi yapılması şart koşar,
- Bir Organizasyondaki güvensiz koşulların belirlenmesini ister,
- Önlenebilir etkilerin belirlenmesini ister

**PROAKTİF
YAKLAŞIM**

Yeni İSG Yaklaşımının En Belirgin Özellikleri

- Risk Değerlendirmesi,
- Çalışanların Katılımı,
- Uzman Katkısı Sağlanması,
- Çalışanların Bilgilendirilmesi,
- Çalışanların Eğitimi,
- Koruma Önleme Anlayışı,

KARŞILAŞTIRMA

	ESKİ UYGULAMA	YENİ ANLAYIŞ
1	Tesbit bazlı reaktif ,	Risk bazlı proaktif ,
2	Sınırlı noktada çalışan katılımı,	Her konuda geniş çaplı çalışan katılımı,
3	Sertifikasız uzman ve yetersiz katkı,	Sertifikasyon ve geniş uzman desteği kullanımı,
4	Sınırlı bilgilendirme,	Haberdar etme ve diğer kişileri kapsama,
5	Yetersiz eğitim,	Programlı ve nitelikli eğitim ve belgeleme,
6	Sadece koruma anlayışı,	Önleme ve korumaya dayalı anlayış,

ÜLKEMİZDE RİSK BAZLI YENİ YAKLAŞIM

Avrupa Birliği kapsamında,Helsinki' de 10-11 Aralık 1999 tarihinde Türkiye aday ülke olarak ilan edilmiş, Adaylık süresinde müktesebata uyum çalışmaları çerçevesinde, 14 Nisan 2003 tarihinde kabul edilen, Katılım Ortaklığı Belgesinin (KOB),

Sosyal Politika ve İstihdam başlığı altında iş sağlığı ve güvenliği konusu kısa vadeli tedbirler olarak yer almıştır.

ÜLKEMİZDE RİSK BAZLI YENİ YAKLAŞIM

Avrupa Birliği Müktesebatının
Üstlenilmesine İlişkin **Türkiye Ulusal
Programı(UP)** ve Programının Uygulanması,
Koordinasyonu ve İzlenmesine İlişkin
2003/5930 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı,
24 Temmuz 2003 tarih ve 25178 mükerrer
sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak
yürürlüğe girmiştir.

ÜLKEMİZDE RİSK BAZLI YENİ YAKLAŞIM

Ulusal program incelendiğinde Sosyal Politika ve İstihdam alanında yapılması gereken mevzuat uyumlaştırılması 5 alanda gruplandırılmıştır.

Bunlar; Bireysel ve Toplu İş Hukuku, İş Sağlığı ve Güvenliği, Sosyal Diyalog, Kadın Erkek Eşitliği ve Ayrımcılığın Önlenmesidir.

ÜLKEMİZDE RİSK BAZLI YENİ YAKLAŞIM

- 1971 tarihli 1475 sayılı İş Kanunu' nun yerini alan 4857 sayılı İş Kanununun iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili 77 ila 89. maddeleri Ulusal Programdaki iş sağlığı ve güvenliği açısından mevzuat uyumlaştırılmasının yasal zeminini hazırlamış ve sonrasında AB direktifleri mevzuatımıza yönetmeliklerle aktarılmıştır.

ÜLKEMİZDE RİSK BAZLI YENİ YAKLAŞIM

Ulusal Program’ da yer alan 21 adet AB İSG Direktifi; İSG Yönetmelikleri olarak uyumlaştırılmıştır.

AB İSG Direktiflerinin yapısına bakıldığında;
**89/391/EEC sayılı Avrupa Birliği
Konsey Direktifinin “Ana Direktif”
olduğu gözlenmektedir.**

ÜLKEMİZDE RİSK BAZLI YENİ YAKLAŞIM

Diğer direktiflerde bu direktife atıfta bulunmaktadır ve yardımcı direktifler niteliğindedir, ana direktif başta olmak üzere tüm direktifler incelendiğinde işverenlere “**RİSK DEĞERLENDİRMESİ**” yapma zorunluluğunun getirildiği görülmektedir.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ ÇALIŞMALARINDA TERMİNELOJİ

İSG, TEHLİKE VE RİSK KAVRAMLARI:
Çalışma hayatına yeni katılan İSG
kavramları üzerinde anlayış birliği
Sağlanmasına ihtiyaç
duyulmaktadır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ; Çalışanların, geçici işçilerin, yüklenici personelinin, ziyaretçilerin ve çalışma alanındaki diğer insanların sağlık ve güvenliğini etkileyen faktörler ve şartlardır. **[OHSAS 18001]**.

OHSAS 18001 her türde sektöre ve faaliyetleri tüm organizasyonlara uygulanabilen, iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin kuruluşların genel stratejileri ile uyumlu olarak sistematik bir şekilde ele alınıp sürekli iyileştirme yaklaşımı çerçevesinde çözümlenmesi için kullanılan etkin bir araçtır.

Bu standart yardımıyla iş sağlığı ve güvenliği risklerinin belirlendiği, analiz edildiği ve önlemlerle asgari seviyeye indirildiği, yasal mevzuata uyumlu, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili hedeflerin bulunduğu ve bunların gerçekleştirilmesi için uygulamaların hayata geçirildiği bir yönetim sistemi kurmak mümkündür.

Bu sayede çalışanlar acil durumlara hazır, iş sağlığı ve güvenliği performansını izleyen, izleme sonuçlarını iyileştirme faaliyetlerini başlatmak için kullanan, faaliyetlerini denetleyen, yaptıklarını gözden geçiren ve dokümante eden bir kuruluşta iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine gereken önemi veren bir sistemin parçası olacaklardır.